

Lovforslag nr. L 198. Fremsat den 5. april 1995 af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser

(Erhvervsuddannelsernes 1. skoleperiode og merkantile uddannelser m.v.)

§ 1

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 789 af 28. september 1993, fo- retages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1*, indsættes efter »således at der«: » senest efter gennemførelse af 2. skoleperi- ode«.

2. I § 3 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Før begyndelsen af den enkelte ud- dannelselse kan eleven vælge at gennemføre er- hvervsuddannelsernes 1. skoleperiode. Den enkelte uddannelses skoleundervisning begyn- der med 2. skoleperiode.«.

3. I § 5 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Alle, der opfylder betingelsen i *stk. 1*, har krav på at blive optaget til erhvervs- uddannelsernes 1. skoleperiode.«.

Stk. 2-4 bliver herefter *stk. 3-5*.

4. I § 5, *stk. 2*, *der* bliver *stk. 3*, udgår: »1. og«.

5. I § 6, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.* : »Tilsva- rende gælder om optagelse til 1. skoleperi- ode.«.

6. I § 9 ændres »§ 5, *stk. 2*« til: »§ 5, *stk. 3*«.

7. § 10 ophæves.

8. § 11 ophæves.

9. § 12 affattes således:

»§ 12. Erhvervsuddannelsernes 1. skolepe- riode kan for den enkelte elev vare indtil 40 uger. Undervisningsministeren fastsætter nær- mere regler om varigheden af 1. skoleperiode.

Stk. 2. Uddannelserne varer i almindelighed ikke over 4 år. Undervisningsministeren fast- sætter regler om varigheden af den enkelte ud- dannelses skoleundervisning. Varigheden kan normalt ikke overstige 80 uger.«.

10. § 19, *stk. 1*, 1. *pkt.*, affattes således:

»Staten yder tilskud til dækning af de direk- te undervisningsudgifter, fraregnet indtægter, ved skoleundervisning efter denne lov.«.

11. § 22, *stk. 2*, ophæves.

12. § 24, *stk. 1*, affattes således:

»I erhvervsuddannelsernes 1. skoleperiode gives en grundlæggende orientering om og indføring i erhvervsuddannelserne. I tilknyt- ning hertil kan der eventuelt gives orientering om andre ungdomsuddannelser. Eleven skal ved afprøvning af evner og interesser få et godt grundlag for at vælge og gennemføre uddan- nelse.«.

13. § 24, *stk. 3*, ophæves.

14. I § 25, *stk. 1*, udgår: », jf. dog § 24, *stk. 3*«.

15. I § 31, *stk. 3*, og § 48, *stk. 1*, ændres »§ 5, *stk. 4*« til: »§ 5, *stk. 5*«.

16. § 34, *stk. 1*, affattes således:

»Undervisningsministeren nedsætter et erhvervsuddannelsesråd og udpeger formanden. Rådets medlemmer udpeges af følgende organisationer således:

Dansk Arbejdsgiverforening	8
Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger	1
Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i forening	1
Landsorganisationen i Danmark	9
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd	1«.

17. § 35, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) Oprettelse af nye uddannelser og nedlægelse af uddannelser, jf. § 1, stk. 3, og om indstillinger fra ad hoc udvalg, jf. § 37, stk. 2.«.

18. § 35, stk. 1, nr. 7, affattes således:

»7) Afgørelser om specialer, hvis det følger af § 21, stk. 3.«.

19. I § 38, stk. 7, udgår: »om fritagelse for 1. skoleperiode, jf. § 10, stk. 3.«.

20. I § 67, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »uddannelser«: »og etablering af uddannelser begrundet i regionale hensyn«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1996, jf. dog stk. 2. og 3.

Stk. 2. § 1, nr. 16 og 17, træder i kraft den 1. juli 1995.

Stk. 3. § 1, nr. 9-12 og nr. 20 træder i kraft den 1. januar 1996.

Stk. 4. Elever, der inden den 15. august 1996 begynder på en 2. skoleperiode i tidsmæssig forlængelse af 1. skoleperiode, kan efter eget valg få medregnet 1. skoleperiode i den samlede uddannelsestid efter de før den 1. juli 1996 gældende regler.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget, der er indeholdt i regeringens lovprogram for 1994-95, er et led i opfølgningen af undervisningsministerens redegørelse, »Uddannelse til Alle«, der blev fremlagt i Folketinget i november 1993.

Formålet med lovforslaget er bl.a. at lette overgangen mellem grundskolen og erhvervsuddannelserne. Forslaget har således sammenhæng med betænkning nr. 1281 om brobygning mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne.

Ved Erhvervsuddannelsesrådets konference den 30. august 1993, »Om udviklingsperspektiver og kommende indsatsområder på erhvervsuddannelsesområdet«, blev ét af resultaterne en beslutning om at sætte 1. skoleperiodes rolle og muligheder på dagsordenen i rådets overvejelser om justeringer på erhvervsuddannelsesområdet. Den fremtidige struktur for 1. skoleperiode blev hermed et væsentligt indsatsområde for Erhvervsuddannelsesrådet, som senest i december 1994 har gennemført grundige drøftelser af spørgsmålet med udgangspunkt i et oplæg fra undervisningsministeren.

Lovforslaget er for så vidt angår reglerne om 1. skoleperiode udarbejdet på grundlag af disse forberedende overvejelser og drøftelser, som klart har tilkendegivet et behov for at give 1. skoleperiode et indhold, der i højere grad end hidtil modsvarer elevernes behov for afklaring af grundlaget for et realistisk uddannelsesvalg for den enkelte elev. 1. skoleperiode skal give bedre muligheder for, at elevernes varierede forudsætninger og uddannelsesønsker kan tilgodeses, bl.a. ved tilbud om supplerende af basisfærdighederne fra grundskolen.

Forslaget indebærer også, at uddannelserne på *det merkantile område*, der bl.a. omfatter butiks-, engroshandels- og kontorområderne samt finanssektoren, kan ajourføres i overensstemmelse med anbefalingerne i betænkning nr. 1283 om fornyelse af de merkantile erhvervsuddannelser. Betænkningen danner grundlag for nærmere forslag fra de faglige udvalg på dette område, jf. § 38 i erhvervsuddannelsesloven.

Samlet indebærer de ønskede ændringer, at lovregler om de enkelte skoleperioders længde og lignende strukturelle bindinger foreslås ophævet.

Ændringsforslaget kan sammenfattes således:

- * 1. skoleperiode i erhvervsuddannelserne bliver frivillig for alle elever, men retten for alle til en 1. skoleperiode fastholdes.
- * 1. skoleperiode i den nye form vil også blive tilbudt elever med ønske om de merkantile uddannelser.
- * 1. skoleperiode får en fleksibel struktur, hvor længden og indholdet kan varieres efter den enkelte elevs behov. Længden kan være fra 5 uger og op til 1 år (40 skoleuger). De nærmere regler fastsættes administrativt.
- * Både de tekniske og de merkantile uddannelsers skoleundervisning indledes med en 2. skoleperiode, som i en ny fleksibel struktur kan have forskellig varighed i de forskellige uddannelser.
- * Adgangen til at indlede uddannelsen med praktik på grundlag af en uddannelsesaftale opretholdes.
- * Hver erhvervsuddannelse får en længde, der er uafhængig af elevens eventuelle 1. skoleperiodeforløb.
- * Reviderede rammer for indholdet skal gøre 1. skoleperiode mere attraktiv for eleverne og imødekommende overfor den enkelte elevs behov for at gennemføre en erhvervsuddannelse. 1. skoleperiode skal kunne indgå i et samarbejde mellem skoleformerne om kombinerede forløb, jf. betænkning 1281 om brobygningsforløb.
- * Bindinger vedrørende længden af skoleperioderne i en erhvervsuddannelse foreslås fjernet fra lovteksten. Undervisningsministeren fastsætter efter forslaget fortsat skoleundervisningens samlede varighed inden for en ramme, der er fastsat i loven.
- * Det vil være de pågældende faglige udvalg, der indstiller uddannelsernes struktur (vekslen mellem skole- og praktikperioder), herunder nye uddannelsesforløb i en mere differentieret struktur på det merkantile område efter forslagene i betænkning 1283. Det forudses i betænkningen, at nogle uddannelser på dette område vil få væsentlig mere skoleuddannelse end nu.

- * Der foreslås enkelte mindre ændringer i loven:
- Hjemmel til at yde tilskud til etablering af uddannelser på skoler i forbindelse med regional-politiske initiativer.
  - Nogle få konsekvensrettelser.

Det foreslås, at loven af hensyn til det nødvendige forberedelsesarbejde, først træder i kraft den 1. juli 1996, dog således at de bestemmelser, der angår en ny fleksibel 1. skoleperiode m.v. allerede træder i kraft i den 1. januar 1996. Enkelte tekniske ændringer foreslås at træde i kraft den 1. juli 1995.

Økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget

Lovforslaget sigter på at hæve kvalitetsniveauet i erhvervsuddannelserne og derved gøre uddannelserne mere tiltrækkende for både de unge og de lidt mere modne.

Der forventes ikke merudgifter til undervisning og fællesudgifter som følge af, at 1. skoleperiode på det tekniske erhvervsuddannelsesområde bliver frivillig og fleksibel. Det forventes, at det samlede årselevvolumen er uændret, idet antallet af elever, der gennemfører en længere 1. skoleperiode, forventes at blive modsvaret af et tilsvarende antal der enten slet ikke gennemfører en 1. skoleperiode eller vælger en kortere 1. skoleperiode.

Indførelse af en frivillig 1. skoleperiode på det merkantile område skønnes at koste ca. 55 mio. kr. årligt til undervisnings- og fællesudgifter ved et forventet årselevtal på 1.250 i 1998.

Struktur- og indholdsændringer på det merkantile erhvervsuddannelsesområde medfører en forlængelse af den gennemsnitlige skoleundervisning ekskl. informatikassistentuddannelsen fra 47 til 57 uger og en forlængelse fra 56 til 60 uger inkl. informatikassistentuddannelsen. Samtidig forøges gennemsnitstaksten pr. årselev med 2.900 kr. til dækning af merudgifter ved en styrkelse af område- og branchefag i forhold til grundfag i de første dele af uddannelserne. Samlet indebærer ændringerne en årlig merudgift til erhvervsuddannelserne på ca. 90 mio. kr. i en ny ligevægt.

Da de foreslåede forbedrede og forlængede merkantile erhvervsuddannelsesforløb forventes at medføre, at flere elever går direkte i gang med en af disse uddannelser, således at der bliver færre elever, der tager en dobbelt ungdomsuddannelse, forventes besparelser på det erhvervs-gymnasiale område og på SU-området.

Det påregnes, at ca. 2.000 elever, svarende til ca. 1/3 af de elever, der i dag gennemfører den flerårige hhx inden indgåelse af en uddannelsesaftale på en af

de merkantile erhvervsuddannelser, som en konsekvens af reformen ikke længere dobbeltuddanner sig, men går direkte fra grundskolen til erhvervsuddannelsen.

De samlede økonomiske konsekvenser fremgår af nedenstående oversigt:

Mio. kr.	1996	1997	1998	1999
Ny 1. skoleperiode ved de merkantile udd.....	15	35	55	55
Forbedrede merkantile udd.....	15	35	65	90
Reduktion af dobbeltudd. (2.000 elever)	÷ 5	÷ 45	÷ 125	÷ 175
Nettomerudgifter.....	25	25	÷ 5	÷ 30

Hvad angår tilskud i forbindelse med etablering af uddannelser begrundet i regionale hensyn forudsættes tilskuddet givet til den del af udgiften, der ikke dækkes af den ordinære taxameterbevilling. Det forudsættes, at udgifterne vil kunne afholdes af finanslovbevillingen opført under § 20.41.03. Tilskudspuljer til forsøg og udvikling samt nye uddannelser m.m.

Forslaget har ikke administrative merudgifter.

De samlede økonomiske konsekvenser vil blive indarbejdet i finanslovforslaget for 1996 inden for Undervisningsministeriets samlede rammer.

Konsekvenser i forhold til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Forslaget er en tydeliggørelse, der ikke ændrer den gældende retstilstand, hvorefter det er en betingelse for at fortsætte skoleuddannelsen efter 2. skoleperiode i en vekseluddannelse, at uddannelsens praktikuddannelse er påbegyndt. I betænkning 1283 om fornyelse af de merkantile uddannelser foreslås informatikassistentuddannelsen fremtidigt tilrettelagt som en vekseluddannelse. Gennemføres dette forslag, vil alle erhvervsuddannelser fremtidigt være vekseluddannelser.

Til nr. 2

Med denne ny bestemmelse klargøres det, at den nye, fleksible 1. skoleperiode er et frivilligt tilbud for alle elever, der ønsker at indlede en erhvervsuddannelse. Elever, som vil indlede en erhvervsuddannelse på skole, vil herefter i alle uddannelser kunne vælge, om de vil begynde direkte på en erhvervsuddannelse med 2. skoleperiode, eller om de foretrækker at indlede erhvervsuddannelsen gennem erhvervsuddannelsernes 1. skoleperiode. Der tegner sig herved et enklere og klarere billede af erhvervsuddannelserne, idet reglerne for at begynde på en erhvervsuddannelse vil være de samme i alle uddannelser, og ikke som i dag, hvor 1. skoleperiode for elever, der vil indlede uddannelsen på skole, er obligatorisk i en række uddannelser, men ikke i alle, ligesom 1. skoleperiode er frivillig for elever, der er fyldt 18 år.

Elever, der indleder uddannelsen med en uddannelsesaftale med en praktikvirksomhed (praktikvejen) vil som hidtil have 2. skoleperiode som det første skoleophold i uddannelsen. Inden eleverne indgår uddannelsesaftale vil de kunne vælge at følge 1. skoleperiode. 1. skoleperiode vil også blive en valgfri indledning for elever, der begynder en uddannelse på handels- og kontorområdet.

Til nr. 3, 4 og 5

Ændringerne er konsekvenser af forslaget i nr. 2. Ændringsforslaget i nr. 5 betyder, at skolen får den samme forpligtelse til at optage ansøgere i 1. skoleperiode, som den har til at optage elever i de erhvervsuddannelser, skolen udbyder.

Det er forudsat, at erhvervsskolerne i fremtiden samarbejder om udbud af 1. skoleperiode, således at 1. skoleperiode skal være et reelt tilbud til elever i et lokalområde, jf. bemærkningerne til forslaget i nr. 12.

Til nr. 6

Ændringen er en konsekvens af forslaget i nr. 3.

Til nr. 7 og 8

Ændringerne er konsekvenser af forslaget i nr. 2. Sammen med forslaget i nr. 9 opnås en forenkling af lovens bestemmelser og der gives mulighed for en fleksibel struktur for 1. skoleperiode samt mulighed for at forny strukturen for de merkantile uddannelser, jf. betænkning nr. 1283 om fornyelse af de merkantile uddannelser.

Forslagene i nr. 7 - 9 åbner tillige generelt for en mere fleksibel struktur i erhvervsuddannelserne.

Til nr. 9

Forslaget til ændring af § 12 er dels en følge af forslaget om 1. skoleperiodes bortfald som en i udgangspunktet obligatorisk del af den enkelte erhvervsuddannelse, jf. nr. 2, dels nødvendigt for at kunne give mulighed for en fornyelse af de merkantile uddannelsers struktur og indhold, jf. betænkning nr. 1283 om de merkantile uddannelser. Med hensyn til varigheden af 1. skoleperiode tænkes fastsat administrativt, at varigheden kan variere inden for en ramme på fra 5 til 40 uger.

Ved ændringsforslaget i nr. 2 understreges, at varigheden af den enkelte erhvervsuddannelse fastsættes uden hensyn til varigheden af den frivillige 1. skoleperiode. Ved nr. 8 i lovforslaget ophæves reglerne i loven om 2. skoleperiode og de øvrige skoleperioders varighed. De tidsmæssige rammer for uddannelserne er hermed blevet tilsvarende mere rummelige. Eventuelle nærmere krav i almindelighed til skoleperiodernes varighed vil kunne indsættes i den »hovedbekendtgørelse«, som ministeren fastsætter i henhold til lovens § 4, stk. 1, efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet, jf. lovens § 35, stk. 1, nr. 1. Inden for rammerne af loven og hovedbekendtgørelsen bestemmer de faglige udvalg indholdet i regler om uddannelsernes struktur, jf. lovens § 13. Undervisningsministeren fastsætter som hidtil skoleundervisningens varighed i den enkelte uddannelse.

Til nr. 10

Den foreslåede ændring af § 19, stk. 1, 1. pkt., er en forenkling af bestemmelsen.

Til nr. 11.

Ændringen er en konsekvens af ændringen i nr. 12.

Til nr. 12.

Forslaget til affattelsen af § 24, stk. 1, er en omskrivning og videreførelse af den tidligere § 22, stk. 2. Udtrykket »vælge 2. skoleperiode« er ændret til »vælge uddannelse«, som en konsekvensændring som ovenfor. Tilføjelsen: »og eventuelt i andre ungdomsuddannelser« er foreslået som et bidrag til, at 1. skoleperiode kan fungere bredere i sit uddannelsesorienterede sigte for de elever, der har brug for en orientering ud over erhvervsuddannelserne specifikt.

1. skoleperiode skal gøres attraktiv for eleverne gennem et indhold, som modsvarer elevernes behov for afklaring af grundlaget for et realistisk uddannelsesvalg for den enkelte elev, og et skolemiljø, der stimulerer lysten til at uddanne sig.

I 1. skoleperiode skal elevernes varierende forudsætninger og uddannelsesønsker kunne tilgodeses, bl.a. ved tilbud om supplering af kvalifikationer, f.eks. i basisfærdighederne fra grundskolen. Hermed får skolen mulighed for at tilbyde den enkelte elev det, den pågældende har brug for, for at kunne afgøre sit uddannelsesvalg og for at forberede sig til at kunne gennemføre det valgte.

1. skoleperiode skal kunne rette sig mod både de tekniske uddannelser og mod de merkantile uddannelser. I dag er 1. skoleperiode på det merkantile område sammenlagt med 2. skoleperiode. Forslaget indebærer, at denne »binding« af 1. skoleperiode på disse uddannelser til 2. skoleperiode skal ophøre, hvilket også er foreslået i betænkning 1283 om fornyelse af de merkantile uddannelser.

Det er forudsat, at erhvervsskolerne i fremtiden samarbejder om udbud af 1. skoleperiode, således at alle uddannelsesområder inden for erhvervsuddannelserne kan bidrage til 1. skoleperiodes indhold. Samarbejdet skal endvidere bidrage til, at 1. skoleperiode skal være et reelt tilbud til elever i et lokalområde. Ved lovændringen får 1. skoleperiode en ny rolle på handelsskolerne. Det forudsættes, at disse efter behov udbyder 1. skoleperioder, der ikke ensidigt retter sig mod de merkantile uddannelser, og derfor om fornødent samarbejder med en teknisk skole om at kunne udbyde de elementer, som retter sig mod de tekniske uddannelser. Omvendt må tekniske skoler på tilsvarende måde efter behov sørge for at kunne tilbyde et vist merkantilt element i 1. skoleperiode.

I tilknytning til 1. skoleperiodes funktion i forhold til erhvervsuddannelserne skal der i 1. skoleperiode også kunne orienteres om de erhvervsgymnasiale uddannelser, som har en naturlig sammenhæng til erhvervsuddannelserne, idet den indledende del af de erhvervsgymnasiale uddannelser rummer målene fra en erhvervsuddannelses 2. skoleperiode foruden gymnasial undervisning.

Målsætningen søges dels realiseret gennem en undervisningsform, der skal tilgodeses den enkelte elevs behov, dels ved at 1. skoleperiode for den enkelte elev kan være kortere eller længere end de nuværende 20 uger. Herved tilgodeses også ønsket hos elever, der kan have behov for en længere »modningsperiode«. I den nye fleksible form vil der blive lagt endnu mere vægt på, at eleverne skal kunne afprøve mulighederne, både hvis de møder frem med et specifikt uddannelsesønske, og hvis de møder frem uden at have nogen klar forestilling om, i hvilken retning deres uddannelsesbehov går.

I de regler, som undervisningsministeren fastsætter efter erhvervsuddannelseslovens § 25, stk. 1, for-

ventes det endvidere at blive understreget, at undervisningen i 1. skoleperiode

- skal orientere og give eleven muligheder for afprøvning af evner og interesse.
- skal lægge vægt på det praktiske og konkrete og være organiseret i mindre helheder, der både tillader eleven at opleve sammenhæng og giver eleven valgmuligheder igennem forløbet.
- skal give eleven mulighed for at forbedre sit standpunkt i grundlæggende fag på områder, hvor det kan have direkte betydning for elevens muligheder for at gennemføre en valgt uddannelse. Det gælder især dansk, matematik og edb, hvorfor det blandt andet skal være muligt for eleven at melde sig til og gennemføre et læsetræningskursus, som en del af 1. skoleperiodeforløbet.

Til nr. 13

Ændringen er en konsekvens af forslaget i nr. 2.

Til nr. 14

Ændringen er en konsekvens af forslaget i nr. 13.

Til nr. 15

Ændringen er en konsekvens af forslaget i nr. 3.

Til nr. 16

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at Teknisk Landsforbund er blevet optaget som medlemsforbund i Landsorganisationen i Danmark. Efter ændringen udpeger LO fremover 9 medlemmer, og TL vil ikke længere være selvstændigt repræsenteret.

Til nr. 17

Forslaget er en teknisk konsekvensændring som følge af § 1, nr. 1, i lov nr. 507 af 30. juni 1993 om ændring af lov om erhvervsuddannelser og lov om erhvervsskoler, der bl.a. ændrede § 1, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, og som ved en fejl ikke blev indsat i det tidligere lovforslag.

Til nr. 18

I konsekvens af forslaget i nr. 7 udgår i lovens § 35, stk. 1, nr. 7 ordene: »Fritagelse for 1. skoleperiode.« Som en teknisk konsekvensændring som følge af § 1, nr. 8, i lov nr. 507 af 30. juni 1993 om ændring af lov om erhvervsuddannelser og lov om erhvervsskoler, der bl.a. ændrede § 21, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, indsættes: »Afgørelser om specialefag, hvis det følger af § 21, stk. 3.« Ændringen blev ved en fejl ikke indsat i det tidligere lovforslag.

Til nr. 19

Ændringen er en konsekvens af forslaget i nr. 7.

Til nr. 20

Ved forslaget indføres hjemmel til, at der, efter konkret sagsbehandling, kan ydes tilskud til etablering og drift af en given erhvervsuddannelse, hvor dette kan begrundes i særlige regionale forhold.

Til § 2

Stk. 2 medfører, at de ændringer, som er en konsekvens af ændringerne i Landsorganisationen i Danmark (§ 1, nr. 16) og § 1, nr. 17, vil kunne træde i kraft snarest efter lovens vedtagelse. Begrundelsen herfor er, at der er tale om tekniske korrektioner som følge af andre ændringer.

Stk. 3 indebærer, at 1. skoleperiode med den foreslåede nye fleksible struktur og de nye rammer for indholdet iværksættes fra den 1. januar 1996. Bestemmelsen om tilskud til etablering, jf. § 1, nr. 20, vil også få virkning fra den 1. januar 1996. Dette er begrundet med, at disse forslag mest praktisk kan sættes i kraft fra et finansårs begyndelse.

De øvrige ændringer i loven, herunder vedrørende etablering af 1. skoleperiode som en frivillig indledning til alle uddannelser, foreslås i *stk. 1* at træde i kraft den 1. juli 1996, således at der kan blive rimelig tid for skolerne til omstillingen, og således, at der kan ske vejledning af eleverne m.v. Det er også nødvendigt med en vis tid til gennemførelse af de forudsatte administrative regelændringer.

Forslaget til *stk. 4* skal ses på baggrund af, at 1. skoleperiode fra den 1. juli 1996 ikke vil være en del af den enkelte erhvervsuddannelse, jf. ændringsforslaget i § 1, nr. 2. Bestemmelsen skal sikre, at elever, der er begyndt på 1. skoleperiode efter de hidtidige regler, kan gennemføre deres uddannelse uden at uddannelsesstiden bliver forlænget, fordi 1. skoleperiode fra den nævnte dato ikke mere indregnes i den uddannelsesstid, som fastsættes for den enkelte uddannelse i henhold til lovens § 13. Datoen den 15. august 1996 er valgt som skæringsdag for at give fleksibilitet, med f.eks. mulighed for afholdelse af sommerferie mellem 1. skoleperiodes afslutning pr. 1. juli 1996 og begyndelse på 2. skoleperiode.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 2, stk. 1, indsættes efter »således at der«:
» senest efter gennemførelse af 2. skoleperiode«.

§ 2. Uddannelserne tilrettelægges i almindelighed som vekseluddannelser, således at der skiftes mellem skoleundervisning og praktikuddannelse i én eller flere virksomheder.

Stk. 2. — — —

2. I § 3 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Før begyndelsen af den enkelte uddannelse kan eleven vælge at gennemføre erhvervsuddannelsernes 1. skoleperiode. Den enkelte uddannelses skoleundervisning begynder med 2. skoleperiode.«.

§ 3. En uddannelse indledes af den enkelte elev enten på skole eller i en virksomhed på grundlag af en uddannelsesaftale.

Stk. 2. En uddannelse er fælles for eleverne, uanset om den enkelte elev indleder uddannelsen på skole eller i en virksomhed.

3. I § 5 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Alle, der opfylder betingelsen i stk. 1, har krav på at blive optaget til erhvervsuddannelsernes 1. skoleperiode.«.

Stk. 2-4 bliver herefter *stk. 3-5*.

4. I § 5, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, udgår: »1. og«.

§ 5. Adgang til en erhvervsuddannelse har alle, der har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven.

Stk. 2. Alle, der opfylder betingelsen i stk. 1, og som vil indlede en erhvervsuddannelse på skole, har krav på at blive optaget til uddannelsens 1. og 2. skoleperiode efter eget valg, jf. dog § 9.

Stk. 3. Alle, der opfylder betingelsen i stk. 1, og som har indgået en uddannelsesaftale, har krav på at blive optaget på skole til undervisning i overensstemmelse med reglerne for den pågældende uddannelse.

Stk. 4. En skole kan optage elever til en erhvervsuddannelses 3. og følgende skoleperioder uden uddannelsesaftale, hvis eleven har gennemført de forudgående skoleperioder, og hvis eleven er eller umiddelbart før optagelsen har været i lønnet beskæftigelse i udlandet af passende varighed og med uddannelsesformål inden for arbejdsområder og funktioner, som indgår i praktikuddannelsen i erhvervsuddannelsen. Skolen underretter vedkommende faglige udvalg om optagelsen.

5. I § 6, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.*: »Tilsvarende gælder om optagelse til 1. skoleperiode.«.

§ 6. En skole har inden for de erhvervsuddannelser, skolen udbyder, pligt til at optage alle ansøgere, der efter § 5 har krav på at blive optaget, eller til at drage omsorg for, at de optages på en anden skole eller andre skoler med samme uddannelse.

Stk. 2. — — —

6. I § 9 ændres »§ 5, stk. 2« til: »§ 5, stk. 3«.

§ 9. Undervisningsministeren kan under hensyn til beskæftigelsesmulighederne efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet fastsætte regler om begrænsning af adgangen i henhold til § 5, stk. 2, til skoleundervisningen inden for de enkelte uddannelser.

7. § 10 ophæves.

§ 10. For elever uden uddannelsesaftale består en uddannelses 1. skoleperiode af 20 ugers erhvervs- og uddannelsesorienterende undervisning, hvor der gives en grundlæggende orientering og indføring i et eller flere uddannelsesområder.

Stk. 2. For elever med uddannelsesaftale træder praktikuddannelse i stedet for 1. skoleperiode. Øvrige skoleperioder er fælles for eleverne i den enkelte uddannelse, jf. dog § 11, stk. 1.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet og vedkommende faglige udvalg fastsætte, at alle elever i en uddannelse er fritaget for 1. skoleperiode, uden at den samlede uddannelses-tid bliver tilsvarende afkortet. Elever, der er fyldt 18 år, er på tilsvarende vilkår fritaget for 1. skoleperiode.

8. § 11 ophæves.

§ 11. En uddannelses 2. skoleperiode varer 20 uger i tidsmæssig forlængelse af 1. skoleperiode. Den kan være delt i kortere perioder for elever med uddannelsesaftale.

Stk. 2. Øvrige skoleperioder med værkstedsundervisning varer normalt 10 uger.

Stk. 3. For handels- og kontoruddannelser kan 1. og 2. skoleperiode være sammenlagt til en periode af 40 ugers varighed. Reglerne i § 10, stk. 3, finder da ikke anvendelse.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1 kan fraviges for uddannelser med særligt kort skoleundervisning.

Stk. 5. For elever, der har indgået uddannelsesaftale inden for handels- og kontoruddannelserne, jf. § 5, stk. 3, kan skoleundervisning finde sted i kortere perioder end hele uger.

9. § 12 affattes således:

§ 12. Erhvervsuddannelsernes 1. skoleperiode kan for den enkelte elev vare indtil 40 uger. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om varigheden af 1. skoleperiode.

Stk. 2. Uddannelserne varer i almindelighed ikke over 4 år. Undervisningsministeren fastsætter regler om varigheden af den enkelte uddannelses skoleundervisning. Varigheden kan normalt ikke overstige 80 uger.«.

§ 12. Uddannelserne varer i almindelighed ikke over 4 år. Undervisningsministeren fast-

sætter varigheden af den enkelte uddannelses skoleundervisning. Varigheden kan normalt ikke overstige 80 uger.

10. § 19, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Staten yder tilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter, fraregnet indtægter, ved skoleundervisning efter denne lov.«.

§ 19. Staten yder tilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter, fraregnet indtægter, ved uddannelserne og ved de supplerende kurser, jf. § 16. Tilskuddet til undervisningsudgifter bestemmes ud fra antal årselever ved uddannelserne og et gennemsnitligt tilskud pr. årselev fastlagt i de årlige finanslove for større grupper af uddannelser.

Stk. 2-4. — — —

11. § 22, stk. 2, ophæves.

§ 22. — — —

Stk. 2. 1. skoleperiode skal lægge vægt på en grundlæggende orientering og indføring i et eller flere uddannelsesområder, herunder på, at eleven ved afprøvning af evner og interesser får et godt grundlag for at vælge 2. skoleperiode i uddannelsen.

12. § 24, stk. 1, affattes således:

»I erhvervsuddannelsernes 1. skoleperiode gives en grundlæggende orientering om og indføring i erhvervsuddannelserne. I tilknytning hertil kan der eventuelt gives orientering om andre ungdomsuddannelser. Eleven skal ved afprøvning af evner og interesser få et godt grundlag for at vælge og gennemføre uddannelse.«.

13. § 24, stk. 3, ophæves.

§ 24. Undervisningen i 1. skoleperiode omfatter praktisk og teoretisk undervisning i emner fra et eller flere uddannelsesområder samt valgfag af betydning for elevens fortsatte uddannelse.

Stk. 2. — — —

Stk. 3. For handels- og kontoruddannelser kan 1. skoleperiode tilrettelægges sammen med den øvrige skoleundervisning efter bestemmelserne i stk. 2, jf. § 11, stk. 3.

14. I § 25, stk. 1 udgår: », jf. dog § 24, stk. 3«.

§ 25. Skolerne tilrettelægger undervisningen i 1. skoleperiode inden for regler fastsat af undervisningsministeren efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet, jf. dog § 24, stk. 3.

Stk. 2-4. ---

15. I § 31, stk. 3, og § 48, stk. 1, ændres »§ 5, stk. 4« til: »§ 5, stk. 5«.

§ 31. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Skolen træffer afgørelse om, hvorvidt praktikuddannelse i form af beskæftigelse i udlandet, jf. § 5, stk. 4, kan sidestilles med praktikuddannelse i henhold til stk. 1.

§ 48. Det er en betingelse for gennemførelse af en erhvervsuddannelse, at der mellem eleven og én eller flere virksomheder er indgået en uddannelsesaftale, jf. dog § 5, stk. 4, og § 31, stk. 3. Aftalen skal omfatte alle uddannelsens praktik- og skoleophold, herunder en eventuel svendep prøve.

Stk. 2-6. ---

16. § 34, stk. 1, affattes således:

»Undervisningsministeren nedsætter et erhvervsuddannelsesråd og udpeger formanden. Rådets medlemmer udpeges af følgende organisationer således:

Dansk Arbejdsgiverforening	8
Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger	1
Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i forening	1
Landsorganisationen i Danmark	9
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd	1«.

§ 34. Undervisningsministeren nedsætter et erhvervsuddannelsesråd og udpeger formanden. Rådets medlemmer udpeges af følgende organisationer således:

Dansk Arbejdsgiverforening	8
Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger	1
Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i forening.	1
Landsorganisationen i Danmark	8

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd	1
Teknisk Landsforbund	1
<i>Stk. 2-9. ---</i>	

17. § 35, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) Oprettelse af nye uddannelser og nedlæggelse af uddannelser, jf. § 1, stk. 3, og om indstillinger fra ad hoc udvalg, jf. § 37, stk. 2.«.

18. § 35, stk. 1, nr. 7, affattes således:

»7) Afgørelser om specialer, hvis det følger af § 21, stk. 3.«.

§ 35. Erhvervsuddannelsesrådet afgiver indstilling til undervisningsministeren om:

1) ---

2) Oprettelse af nye uddannelser og nedlæggelse af uddannelser, for så vidt som der herved sker fravigelse af regler om uddannelserne i almindelighed, der er fastsat efter indstilling af rådet, herunder udtalelse om indstillinger fra ad hoc udvalg, jf. § 37, stk. 2.

7) Fritagelse for 1. skoleperiode, jf. § 10, stk. 3.

Stk. 2-5. ---

19. I § 38, stk. 7, udgår: »om fritagelse for 1. skoleperiode, jf. § 10, stk. 3.«.

§ 38. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. De faglige udvalg afgiver indstilling om fritagelse for 1. skoleperiode, jf. § 10, stk. 3, om supplerende kurser, jf. § 16, og om forbud mod ansættelse af unge under 18 år uden uddannelsesaftale, jf. § 44, stk. 1.

Stk. 8. ---

20. I § 67, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »uddannelser«: »og etablering af uddannelser begrundet i regionale hensyn«.

§ 67. Der afsættes på de årlige finanslove rådighedsbeløb til dækning af:

1) Særlige udgifter i forbindelse med iværksættelse af nye uddannelser.

2) ---

Stk. 2. ---